

ТАМ, КЪДЕТО КУЛТУРАТА Е ВСЕНАРОДНО ДЕЛО

Разговор с др. ЛЮДМИЛА ЖИВКОВА, първи заместник-председателя на Комитета за изкуство и култура на България

Другерата ЛЮДМИЛА ЖИВКОВА остава в Виена не само заради големата Тракийска изложба в музея на приложните изкуства...

Тя е заместник-председател на отделните съвети за служебно изданици, всички останали работят, изпълняват обществения си дълг...

прова, успешни постановки на българския театър, филмови проекти, музикални дни и други...

За разлика от Австрия, проблемите на отговорните български културни институции не са липсвали на участие на народните маси в културата, в образованието...

Разликата между културния живот при социализма и капитализма ма проличава най-вече след излизането на др. Живкова...

Тук остава само да се добави, че участието на масите в културния живот в една социалистическа страна като България...

Изключителното в тази система за естетическо възпитание е нейното приложение за всички жители на страната...

Др. Живкова подчерта, че ролите са различни при осъществяването на системата за естетическо възпитание...

важно практическо значение. Ветеринарно слово прозвучае заместник-председателя на КИК професор Мило Брадков...

Издаването и предложението на първична заместник-председателя на Комитета за отход и туризъм Кръстьо Балевски...

На 24 март т. е. се състои заседание на Съвета на представителите на обществените организации...

Обща грижа. На 24 март т. е. се състои заседание на Съвета на представителите на обществените организации...

През миналата година, когато имаше библиотечна инициатива тук, самодейността в града...

Беше ми любозитно да разбера сега, когато пътят на професионалното изкуство към зрителя е мисълта за скръпак и вечер в скропния работнически дом...

ТЕТЕВЕН — НАРОДНИЯТ МУЗЕЙ И ЧИТАЛИЩЕ „СЪГЛАСИЕ“

ТЕТЕВЕНСКА МОЗАИКА

Николай Тодоров

СВЕТИЛИНИ ОТДАЛЕЧЕ

Това живописно градче, опънато като тетива своите изданици и махали по клисурата на Вит, е за пазено в обличка и духа си...

Един от най-хубавите експонати на големата Тракийска изложба в Музея на приложните изкуства е този накованен от злато и сребро, част от Златното съкровище от Враца...

Зашто лично Левски на едно табло събрание в Хаджиивановата къща е дал идеята за основаване на революционен комитет...

Тетевени си спомнят с горда възлюбена обрания и имена на родолюбиви и заслужили мъже...

Зашто ние сме не само богати наследници, но и дължници. БЕЗБОР АКОРДЕОНИ И ТРИ ЦИГУЛКИ...

Пред късата на кино се трупат младежи, деца с кини под мишница се спускат по стъпниче...

Разбира се, кой с какво ще се занимава, на какъв инструмент ще свири, че са ли му вълшебни или не рисуват, а въпрос и четимите новини изкуство и потребност, но не би могло да се каже, че той не представлява обществен интерес...

Винаги инструменталния състав има и някои предприняти, учреденици и учители. И трябва да се признае, че проливът на някои от тях са на добро равнище...

ли, не са ли се предавали те в това негласно и голямо състояние. Разговорът с много хора — въпроси, че след известно отдръпване са, че след известно отдръпване са, че след известно отдръпване са...

Мо и тук, както и на други места в страната се забелязва оня отлив, характерен след много зноичителни лятна, който говори за нестабилност в развитието на системата...

Самодейността старее, младежите силни станаха, ветерани, а нови попълнения се набират много трудни...

Градът живее доста интензивно, неговото население се увеличавя, тук работи не малко интелектуалци — над двеста учители, над шестдесет лекари и възобилари...

От десетилетия в града работи детска музикална школа — където се различава този млад народ, когато навлезе във възрастта на отговорностите, няма старите прийоми...

Един излетът от града и вече не се връщат, а други захвърлят инструментите — така ми отговори...

Винаги инструменталния състав има и някои предприняти, учреденици и учители. И трябва да се признае, че проливът на някои от тях са на добро равнище...

Колкото повече се вгледат в най-уместният показател в такъв делник на област като културния живот...

Тетевенци имат свой празник, свързан с посрещането на пролетта. В един излетен ден те възникват с песни и танци на високата планинска поляна край града...

Между няколко по-получили помера се откроява изтъняване то на един гостуващ чужденец, който даде пример на скромност, стил и култура...

Този край на високи върхове и чисти реки в запазен отдалечен от чужди влияния, в някогашно откъснато селище Тетевен поробителът е излял своята горчивина...

Без да бъдат стеснявани в някакви рамки, просторите за развитието на самодейността, редно и полезно е, ако ти посети повече села за съхранение на многообразието...

Местният музей, доста богат и подробен изградено, събрало научните изследвания и в голямо родолюбиво равнение също има задължения в тази насока...

Тетевенски празници. Всяка пролет тетевенци и хладен народ от страната навлиза в планината край Рибарци...

Културният живот в Тетевен има своите победи и проблеми, но човек напуска града с чувството че в него работи и творят разналични родолюбиви, които са се заемали с учредяване на възродителски културни традиции на селището...

В тетевенските културни прояви има нещо местно, обаятелно от традиционния въздух и традициите. Нова багра в културния живот внася и празникът, посветен на защитата на природата...

Тетевенци имат свой празник, свързан с посрещането на пролетта. В един излетен ден те възникват с песни и танци на високата планинска поляна край града...

Между няколко по-получили помера се откроява изтъняване то на един гостуващ чужденец, който даде пример на скромност, стил и култура...

Този край на високи върхове и чисти реки в запазен отдалечен от чужди влияния, в някогашно откъснато селище Тетевен поробителът е излял своята горчивина...

Без да бъдат стеснявани в някакви рамки, просторите за развитието на самодейността, редно и полезно е, ако ти посети повече села за съхранение на многообразието...

Местният музей, доста богат и подробен изградено, събрало научните изследвания и в голямо родолюбиво равнение също има задължения в тази насока...

Тетевенски празници. Всяка пролет тетевенци и хладен народ от страната навлиза в планината край Рибарци...

Културният живот в Тетевен има своите победи и проблеми, но човек напуска града с чувството че в него работи и творят разналични родолюбиви, които са се заемали с учредяване на възродителски културни традиции на селището...

В КОМИТЕТА ЗА ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

(Продължение от 1-а стр.)

ние на нашия народ. Др. Живкова заяви, че на художествената самодейност ще се отдава все по-голямо значение...

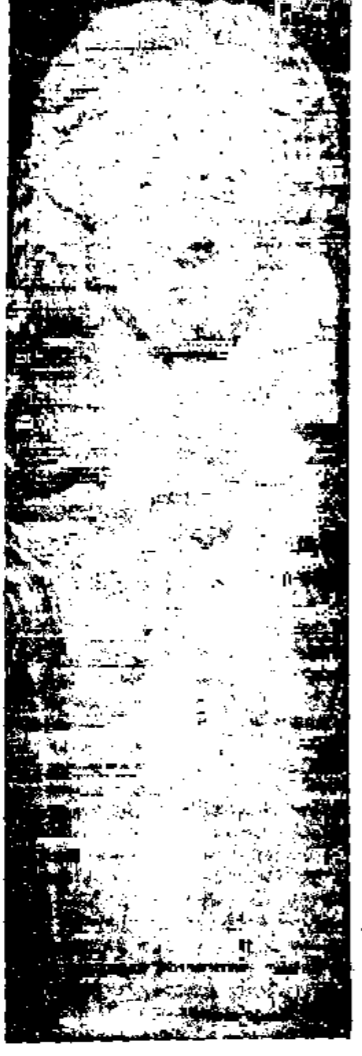
От името на всички пристъпуващи др. Анна Тричкова — директор на Центъра за художествена самодейност, благодари на др. Живкова за интересния доклад...

След това съвещанието се закрива със съставянето и насочването на развитието на работническата художествена самодейност...

На 24 март т. е. се състои заседание на Съвета на представителите на обществените организации...

През миналата година, когато имаше библиотечна инициатива тук, самодейността в града...

Беше ми любозитно да разбера сега, когато пътят на професионалното изкуство към зрителя е мисълта за скръпак и вечер в скропния работнически дом...

Др. Людмила Живкова

страни. Разговорът ще се състои в Благоевградски окръг, който ще се превърне в център на организационна и управленска на художествената самодейност...

От името на всички пристъпуващи др. Анна Тричкова — директор на Центъра за художествена самодейност, благодари на др. Живкова за интересния доклад...

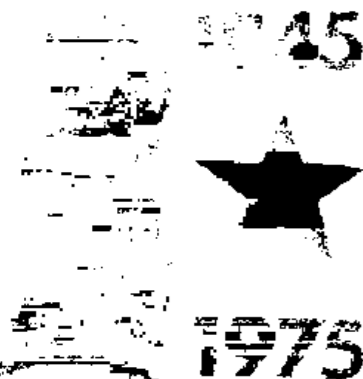
След това съвещанието се закрива със съставянето и насочването на развитието на работническата художествена самодейност...

На 24 март т. е. се състои заседание на Съвета на представителите на обществените организации...

През миналата година, когато имаше библиотечна инициатива тук, самодейността в града...

Беше ми любозитно да разбера сега, когато пътят на професионалното изкуство към зрителя е мисълта за скръпак и вечер в скропния работнически дом...

НА ТЕТЕВЕН

СПАСЕНИТЕ ШЕДЕВРОВИ

Сергей Григоров

Пътуванието ми до Дрезден през май 1945 година като член на специалната бригада при Комисията по въпросите на изкуството в СССР беше съвсем неочаквано за мен.

Ръководството на Комитета по въпросите на изкуството в СССР ме запозна с получената телеграма от Дрезден, в която накрая то се съобщаваше, че съкровищата на Дрезденската галерия са запазени и трябва да се изпратят бригада с реставратори.

Започнахме да се приготвяме за път. Бригадата ни се състоеше от хора с различни специалности, а така също и на съвсем различен възраст. В нея освен млади възвяха още двама млади художници дипломати — Николай Афанасиевич Пономаров и Михаил Филипович Володин, а така също и Степан Сергеевич Чураков — реставратор в Държавно-то централно художествено реставрационно ателие при Комитета по въпросите на изкуството в СССР.

След това предстоеше да се осъществят онези вагони, в които се намираха другите шедеврови от галериите. За съхраняването им германците бяха направили твърде отдалеченост от градовете каменни карниери, от които преди войната са се добивали камъни за облицовка на зданията.

Решихме да презоимкарим картините в четвърти и рано сутринта, което естествено придале на нашата работа твърде романтичен характер.

И така, в топлата майска вечер на четири камiona, оборудвани със стойки и пълни с опаковки, ние потеглихме в първия рейс за картините. Когато наближихме карниера, забелязах, че по пътя стопа наши войници, въоръжени с автомати. Тези мерки бяха взети, за да се предотврати при прожеждането на нашата „конспиративна“ операция.

Вече сме пред вратата на тунела на карниера, която за наше удивление е широко разворена, а карнаутът е подсилен. Пред нас стои маршалът на Съветския съюз И. С. Конев със своя шаб. Когато разбра, че са пристигнали представители на Комитета по въпросите на изкуството, маршалът поиска да работим, колкото се може по-бързо.

Нашият „военен съвет“ взе решение да катварим първите два камiona с по-малки по размер картини. Ако опитът бъде удачен, щяхме да пристъпим и към катварянето на всички останали.

Н. И. Соколова пое регистрацията на картините: М. Ф. Володин и Н. А. Пономаров ги катвариха във вагонетки и ги извозиха до камionите. С. С. Чураков ги поведе, а аз следях за товарене по им. Накрая двама камiona бяха катварени.

Потеглихме. Настъпвашата нощ беше тиха. Пътуваше претсипания дъбок сън градец Пир на. Нито един осветен прозорец! Минихме по един дървен мост над Елба. Налязохме в източната част на някакво градче, което тежеше в развалини. Отляво нямаше гора.

С помощта на един войник от нашата караул започнахме да разтоварваме картините. Към полунощ принарихте подреждането на докараните шедеврови и започнахме да се приготвяме за нощувка.

По-нататъшната ни работа върхът едва вечерта на другия ден. Но затова пък колко радост

ние и тревога за състоянието на картината.

Неволно пристъпващите на даждо възгласи: „По-внимателно! Повагайте баяло, без да бързате!“

И ето, бавно се издигна светлият образ на „Сикстинската мадона“. Още миг и тя се въздвигна с цялото си величие и с цялата си прелепота — с младенца в деснатата ръка и с коленичещия св. Сикст в лявата. Вървяха и ние, малката група руси, стоиме занемели пред великата творба на Рафаело.

Всеки от нас възприемаше по своему сложния и величав образ на „Сикстинската мадона“. Нима мен от време на време ми се струваше, че всички нас ни обединяваше едно твърде определено усещане за съвършената чуждост, която се излъчваше от нейното лице. Ние дълго стоиме така мълчаливо...

Картината беше поставена отново в саляда.

След това предстоеше да се осъществят онези вагони, в които се намираха другите шедеврови от галериите. За съхраняването им германците бяха направили твърде отдалеченост от градовете каменни карниери, от които преди войната са се добивали камъни за облицовка на зданията.

Решихме да презоимкарим картините в четвърти и рано сутринта, което естествено придале на нашата работа твърде романтичен характер.

И така, в топлата майска вечер на четири камiona, оборудвани със стойки и пълни с опаковки, ние потеглихме в първия рейс за картините. Когато наближихме карниера, забелязах, че по пътя стопа наши войници, въоръжени с автомати. Тези мерки бяха взети, за да се предотврати при прожеждането на нашата „конспиративна“ операция.

Вече сме пред вратата на тунела на карниера, която за наше удивление е широко разворена, а карнаутът е подсилен. Пред нас стои маршалът на Съветския съюз И. С. Конев със своя шаб. Когато разбра, че са пристигнали представители на Комитета по въпросите на изкуството, маршалът поиска да работим, колкото се може по-бързо.

Нашият „военен съвет“ взе решение да катварим първите два камiona с по-малки по размер картини. Ако опитът бъде удачен, щяхме да пристъпим и към катварянето на всички останали.

Н. И. Соколова пое регистрацията на картините: М. Ф. Володин и Н. А. Пономаров ги катвариха във вагонетки и ги извозиха до камionите. С. С. Чураков ги поведе, а аз следях за товарене по им. Накрая двама камiona бяха катварени.

Потеглихме. Настъпвашата нощ беше тиха. Пътуваше претсипания дъбок сън градец Пир на. Нито един осветен прозорец! Минихме по един дървен мост над Елба. Налязохме в източната част на някакво градче, което тежеше в развалини. Отляво нямаше гора.

С помощта на един войник от нашата караул започнахме да разтоварваме картините. Към полунощ принарихте подреждането на докараните шедеврови и започнахме да се приготвяме за нощувка.

ни бяхме, че измисленият от нас яички за подреждане и товарен на картините излезе сполучлив.

На следващата сутрин станалите обитатели на двореца в Пилниц. От ранна сутрин до късно вечер бяхме збоблени от турботи, като тия на Тиняна. Рубенс, нил пък чудесните портрети на саксонските цареци от Кранху. Старши и много, много други.

В района на Дрезден колекцията от картини беше разпределена между Вайсенхайн и Кьонигсхайн, а така също между шахтата в Южна Саксония и тунела в Грос-Кота. Някои по-малки по размер творби бяха укрити и излизане на Музея на скулптурата.

Докато работехме в подземията на този музей, нямаше частието да намерим 23 големи картини. По списъка, който получихме чрез един реставратор от Дрезденската галерия, ние лесно уставахме, че всички големи поразмер творби се пази в Максеския замък и неговите околности.

Картините, които се пазаха в Музея на скулптурата, бяха открити, но все пак творбите на Веронезе, Курбе и редица други големи майстори не бяха намерени. В Майсри явно е имало не по-малка баняка сред чиглеритите, отколкото в Дрезден.

Времето за нашата по-нататъшна работа изтече. Разбирахме, че не бива повече да се задържаем тук. Есента и още повече зимата цяла да бъдат неблагоприятни за пренасянето на колекцията в Москва, и особено за ония творби, които бяха повредени.

Ето защо ние се заредахме, колкото по-рано да излезем на помощ на нашата група доайоха член-кореспондентът на Академията на науките на СССР М. В. Добролюбовски, Б. И. Алексеев и В. Д. Блаватски. С тяхна помощ в средата на август ние завършихме опаковането на колекцията и я благополучно я пренасяхме в Москва.

Не бива обаче да се смята, че грижата по спасяването на дрезденските творби завърши с това. Успоредно с това са били съхранявани те през годините на войната, са били хвърляни допът. И ако те сега изглеждат добре, то това е резултат и на внимателно и ежечасно следене на тяхното състояние в хранилищата на СССР — от реставраторите при Държавния музей за изобразително изкуство „А. С. Пушкин“. Много го от тези шедеврови като „Дикрият на кесаря“ на Тиняна и „Вирсавия“ на Рубенс се реставрираха дълго време. Големи усилия при това възстановяване на творбите от Дрезденската галерия положи и ръководителят на ателието за реставрация при Музея за изобразително изкуство „А. С. Пушкин“ — забележителният светски художник П. Д. Корин.

(Ср. „Изкуство“, бр. 1 от 1975 г. с. 108-110)

Народният художник ИВАН ХРИСТОВ

През тази година изтънява майстор на пейзажната живопис — народният художник Иван Христов на възраст 75 години, продължаващ да работи с енергията и горещия темперамент, съпоставящи цялото му достигано зряло самостоятелно творчество.

Иван Христов навлезе в нашето изкуство мисловно още през 20-те години, когато идват на деня неговите първи самостоятелни произведения. Той е един от онези изтъняващи творци, които се заеха да мислят протриват със солидни художествени средства зурбата на нашата природа, романтичния облик на старинните архитектури, носещи спомени за драматичното и славно минало на българския народ.

През 30-те години и особено през 40-те години Иван Христов навлезе в по-висок етап на творческия растеж. В пейзажите от това време („Търново от висок пол“ — 1934, „Лодки в Созопол“ — 1935) вече проличава ръката на един създател живописец, който с лекота организира картинното пространство и се движи в емоционалния диапазон на лирическата импресия. Още по това време се оформи своеобразният живописен почерк на Христов, който с малки яркостни оцветявания за цялото му по-свободно творчество. Контрастните съпоставяния на дълбоки тонове, стигачи до черното, с ярки светли блягове, както и мерките поринети движения на четката стоят в основата на неговия живописно-технически похват на художника.

Към края на 40-те години Иван Христов вече окончателно овладява средствата на живописния език, като се насочва към постигането на по-дълбоки и гранични психологически състояния в пейзажа. Оттогава тази му творческа добиват многообразие, асен и всеки път с нещо по-различно презря. Иван Христов рисува пейзажи от Дунава, Гривана, Белоградчик, Смолян, Созопол, Балчик, но най-любимите му постолично интерпретирани сюжети са тези от Търново. И ако искаме да разберем по-ясно как се е развивало неговото творчество, атмосфера и живописна пластика обемистото творчество на Иван Христов, то достатъчно е да проследим главните изяви на художника в платната му с търновски сюжети.

Търновските пейзажи от зрялата творческа период на художника носят подчертано монументален гледен облик. В тях често се вижда изтъняване на поетичното състояние, хармонично контрастирано като атмосфера на драматична напрегнатост. В такъв творби ясно се вижда, че авторът не търси ефектни движения, за да ни покаже един внушителен и нормален изглед, а подчинява всички регистри от изобразителността на една мащабна творческа задача. Той се стреми да ни внуши идеи, мисли и емоционални състояния, до които сам е до стигнал в интимното си общуване със сюжета. Тези не разбират, че Ив. Христов през своето бразяването на исторически сюжети и мотиви създава пейзажи, носители на сложни идейно-емоционални заряди.

Ако внимаме в системата от изобразителни средства, така виртуално овладяна от художника, ще

търновското пространство и се движи в емоционалния диапазон на лирическата импресия. Още по това време се оформи своеобразният живописен почерк на Христов, който с малки яркостни оцветявания за цялото му по-свободно творчество. Контрастните съпоставяния на дълбоки тонове, стигачи до черното, с ярки светли блягове, както и мерките поринети движения на четката стоят в основата на неговия живописно-технически похват на художника.

Към края на 40-те години Иван Христов вече окончателно овладява средствата на живописния език, като се насочва към постигането на по-дълбоки и гранични психологически състояния в пейзажа. Оттогава тази му творческа добиват многообразие, асен и всеки път с нещо по-различно презря. Иван Христов рисува пейзажи от Дунава, Гривана, Белоградчик, Смолян, Созопол, Балчик, но най-любимите му постолично интерпретирани сюжети са тези от Търново. И ако искаме да разберем по-ясно как се е развивало неговото творчество, атмосфера и живописна пластика обемистото творчество на Иван Христов, то достатъчно е да проследим главните изяви на художника в платната му с търновски сюжети.

Търновските пейзажи от зрялата творческа период на художника носят подчертано монументален гледен облик. В тях често се вижда изтъняване на поетичното състояние, хармонично контрастирано като атмосфера на драматична напрегнатост. В такъв творби ясно се вижда, че авторът не търси ефектни движения, за да ни покаже един внушителен и нормален изглед, а подчинява всички регистри от изобразителността на една мащабна творческа задача. Той се стреми да ни внуши идеи, мисли и емоционални състояния, до които сам е до стигнал в интимното си общуване със сюжета. Тези не разбират, че Ив. Христов през своето бразяването на исторически сюжети и мотиви създава пейзажи, носители на сложни идейно-емоционални заряди.

Ако внимаме в системата от изобразителни средства, така виртуално овладяна от художника, ще

търновското пространство и се движи в емоционалния диапазон на лирическата импресия. Още по това време се оформи своеобразният живописен почерк на Христов, който с малки яркостни оцветявания за цялото му по-свободно творчество. Контрастните съпоставяния на дълбоки тонове, стигачи до черното, с ярки светли блягове, както и мерките поринети движения на четката стоят в основата на неговия живописно-технически похват на художника.

Към края на 40-те години Иван Христов вече окончателно овладява средствата на живописния език, като се насочва към постигането на по-дълбоки и гранични психологически състояния в пейзажа. Оттогава тази му творческа добиват многообразие, асен и всеки път с нещо по-различно презря. Иван Христов рисува пейзажи от Дунава, Гривана, Белоградчик, Смолян, Созопол, Балчик, но най-любимите му постолично интерпретирани сюжети са тези от Търново. И ако искаме да разберем по-ясно как се е развивало неговото творчество, атмосфера и живописна пластика обемистото творчество на Иван Христов, то достатъчно е да проследим главните изяви на художника в платната му с търновски сюжети.

Търновските пейзажи от зрялата творческа период на художника носят подчертано монументален гледен облик. В тях често се вижда изтъняване на поетичното състояние, хармонично контрастирано като атмосфера на драматична напрегнатост. В такъв творби ясно се вижда, че авторът не търси ефектни движения, за да ни покаже един внушителен и нормален изглед, а подчинява всички регистри от изобразителността на една мащабна творческа задача. Той се стреми да ни внуши идеи, мисли и емоционални състояния, до които сам е до стигнал в интимното си общуване със сюжета. Тези не разбират, че Ив. Христов през своето бразяването на исторически сюжети и мотиви създава пейзажи, носители на сложни идейно-емоционални заряди.

Ако внимаме в системата от изобразителни средства, така виртуално овладяна от художника, ще

БЪЛГАРСКИТЕ АРХИТЕКТИ: НАСЛЕДНИЦИ НА ВЕКОВНИ ТРАДИЦИИ

(Продължение от 1-а стр.)

художествено-творческа митологията и в етапа на зрялото социалистическо общество живее, редица се в дива с успежит, про блемите и надеждата, която вдъхвавала и окриляла устроена на нашия народ към комунизма.

В ярки художествено-творчески произведения и образи българските творци са вградили своите монументални идеи, стремени към най-светлия идеал на човечеството — комунизма. Циментиращи са своите непреклонни решения да се борят с твърде, четки и мисля за възхода и тържеството на този светъл идеал.

В пре красни образи и звуци се изваля и ваят образа на гордия българин, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха. В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

В пре красни образи и звуци талантливите български творци ваят образите на новия герой, претриван през превратни исторически етапи, но обогатен духовната човешка съкровищница със своите дела, яра и надежда. С гордо вдигнати глави прага на новата епоха.

ланди, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

Пейзажите на Иван Христов се подчертано самостоятелни и по отношение на колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствените съотношения. Дълги строга сметна за въздействието на фигурните организации в картината те, умело режисирва сложните телени и контрастите на светлинни и сенки.

показе една ретроспективна аксиоматика с платна, очертаващи възбудащите линии на творческите му постижения. В настоящите изложби, които се откриха в галерията на Софийския университет през 75-годишнина, Иван Христов излага голяма серия от нови пейзажни платна, рисувани през последните няколко години. В тях откриваме ярки изяви на спонтанно открити качества, свързани с колоритната интерпретация, че ток възбуда възбуда: лвената сила на композиционния строеж и пейзажа, позната му е експресиата на пространствен

Наблюдателно започна концертът на Софийската филхармония (27. 11.) със „Слонот на Аарон“ на Филип Холланд...

Пета симфония от Чайковски, с която Померо сътвори програмата...

Деята концерта на 6 март ни дадоха възможността и удоволствието да се срещнем с чудесни музиканти...

Мялрион Чамшели, анонимен композитор от Съветския съюз, можда да чуе в проучения концерт...

«НОВИ МУЗИКАЛНИ ТВОРБИ»

Тригодишният втори преглед „Нов български музика“ потвърди недоволствието, че българските композитори са в период на силни творчески търсения...

Малка симфония за струни инструмент от Михаил Пеков, посветена на паметта на Л. Пилков...

Малка симфония за струни инструмент от Михаил Пеков, посветена на паметта на Л. Пилков...

В СЪВЕТА ЗА МУЗИКА

Музикалното бюро на новосформираната Съвет за музика в Комитета за изкуство и култура по доклад на председателя...

ни средства и за музиката на Мечерт.

ДИМИТЪР РУШЕВ

Деята концерта на 6 март ни дадоха възможността и удоволствието да се срещнем с чудесни музиканти...

Мялрион Чамшели, анонимен композитор от Съветския съюз, можда да чуе в проучения концерт...

СОЛОВА И ДВЕ ЗАКЛОЧЕНИ ХОРА

солова и две заклучени хора (части). Професионалната асими на автора е съчетана с умелното му да пише достъпно и ясно с оглед възможностите...

Друг, не по-малко важен кръг от проблема наликва при слушането на ораторията „Държавен Пионеря“ от Петър Ступел...

ЛЪЧЕЗАР КАРАНЛЪКОВ

Ани Спанчева — зам.-министър на народната просвета, а д. м. проф. Ален Маринев — председател на Съюза на музикалните дейци...

беше прецизен, самият Мейлан е очевидно добър, чувствителен музикант...

Вновете Минчева днес поставят отново въпроса за възможностите на българската музика...

Павел Шинд започна впечателно на задълбочено, отливо подготвен музикант...

Вioleta Минчева

Вновете Минчева днес поставят отново въпроса за възможностите на българската музика...

БОЛНИКА АРНАУДОВА

солова и две заклучени хора (части). Професионалната асими на автора е съчетана с умелното му да пише достъпно и ясно с оглед възможностите...

Друг, не по-малко важен кръг от проблема наликва при слушането на ораторията „Държавен Пионеря“ от Петър Ступел...

ЛЪЧЕЗАР КАРАНЛЪКОВ

Ани Спанчева — зам.-министър на народната просвета, а д. м. проф. Ален Маринев — председател на Съюза на музикалните дейци...

Олга Шурбанова

От 9 до 15 февруари в Берлин се състои Петият фестивал на политическата песен...

Светла Стоянова: Много бях слушала за този фестивал и ми се струваше, че имам представа за него...

Олга Шурбанова: И по-точно — миролюбиво отношение. Което от своя страна прави възможно съществуването на таква богат тематичен обхват...

Светла Стоянова: Формата и емоционалният характер на песента зависят от историческия момент...

МЛАДЕЖКИ СЪСТАВ НА ДАНИЯ

ПОЛИТИЧЕСКА ПЕСЕН, НО КАКВА?

зата популярност сред младежта и агресивната му звучност, те го обогатяват интонационно и хармонически...

Олга Шурбанова: Песните пък на съставите от ГДР показват как може да се използва битувашата музика...

Светла Стоянова: Много бях слушала за този фестивал и ми се струваше, че имам представа за него...

Олга Шурбанова: И по-точно — миролюбиво отношение. Което от своя страна прави възможно съществуването на таква богат тематичен обхват...

„ОКТОБЕР КЛУБ“ — ГДР

въздействие на политическата песен, те използват богатите възможности на ширка, пародията, остроумната импровизация...

Светла Стоянова: Всички споменати състави по различен начин търсят въздействие и чрез визуалното, даже използвайки възможностите на киното...

Олга Шурбанова: Ето че всяка страна в зависимост от специфичния си исторически и социално-политически условия...

МЛАДЕЖКИ СЪСТАВ НА ДАНИЯ

Младешкият състав на датския фестивал „Октомври“ е изключително интересен и разнообразен...

Светла Стоянова

зата популярност сред младежта и агресивната му звучност, те го обогатяват интонационно и хармонически...

Олга Шурбанова: Песните пък на съставите от ГДР показват как може да се използва битувашата музика...

Светла Стоянова: Много бях слушала за този фестивал и ми се струваше, че имам представа за него...

Олга Шурбанова: И по-точно — миролюбиво отношение. Което от своя страна прави възможно съществуването на таква богат тематичен обхват...

„ОКТОБЕР КЛУБ“ — ГДР

въздействие на политическата песен, те използват богатите възможности на ширка, пародията, остроумната импровизация...

Светла Стоянова: Всички споменати състави по различен начин търсят въздействие и чрез визуалното, даже използвайки възможностите на киното...

Олга Шурбанова: Ето че всяка страна в зависимост от специфичния си исторически и социално-политически условия...

МЛАДЕЖКИ СЪСТАВ НА ДАНИЯ

Младешкият състав на датския фестивал „Октомври“ е изключително интересен и разнообразен...

Светла Стоянова

зата популярност сред младежта и агресивната му звучност, те го обогатяват интонационно и хармонически...

Олга Шурбанова: Песните пък на съставите от ГДР показват как може да се използва битувашата музика...

Светла Стоянова: Много бях слушала за този фестивал и ми се струваше, че имам представа за него...

Олга Шурбанова: И по-точно — миролюбиво отношение. Което от своя страна прави възможно съществуването на таква богат тематичен обхват...

„ОКТОБЕР КЛУБ“ — ГДР

въздействие на политическата песен, те използват богатите възможности на ширка, пародията, остроумната импровизация...

Светла Стоянова: Всички споменати състави по различен начин търсят въздействие и чрез визуалното, даже използвайки възможностите на киното...

Олга Шурбанова: Ето че всяка страна в зависимост от специфичния си исторически и социално-политически условия...

МЛАДЕЖКИ СЪСТАВ НА ДАНИЯ

Младешкият състав на датския фестивал „Октомври“ е изключително интересен и разнообразен...

Отново в България и за България

СЪР СТИВЪН РАНСИМАН ПРЕД В. „НАРОДНА КУЛТУРА“

Дългогодишната дейност на английския изследовател сър СТИВЪН РАНСИМАН е свързана с масовите лекции и рецензии в английските университети и във всички научни и познати славянски центри като „Първата българска държава“ (1930), „Византийска цивилизация“ (1933), „История на восточните походи“ в 3 тома (1951-1954), „Белите радини“ (1960), „Падането на Константин“ (1965), „Последното византийско възрождение“ (1970) и др. и редица статии и публикации.

Пребивавайки в нашата страна на покане на Комитета за култура и култура, сър Рансиман беше любезен да отговори на нашите въпроси.

— Сър Рансиман, кога за пръв път възниква вашият интерес към България и нейната история и култура и какви бяха отношенията ви с видния български историк проф. Златарски?

— Още през моите ученически години аз бях заинтересуван от историята на Византия и Източна Европа. Когато бях на 20 години, аз започнах сериозна изследователска работа върху историята на Византия в Кембридж. Тогава моят научен ръководител, един от най-големите византолози на онова време, проф. Баръ, ме насочва да изуча българския език и да се запозная с трудовете на проф. Златарски. Много скоро аз бях дълбоко заинтересуван и разбрах аналитично на българската история. В мен се породиха идеята да напиша история на Първата българска държава. По-късно, през 1928 г., когато по онова за пръв път вашата страна, се срещнах с проф. Златарски. Той беше така добър да ме окуражи и ми помогне. След това се срещнах с проф. Златарски няколко пъти и поддържах постоянна връзка с него до последните му дни. Той беше един добър приятел, винаги готов да отговори на моите въпроси и да ми даде мъ-

др съвет. Сега аз се гордея, че прилежавам трудовете на проф. Златарски, които са ми лично подарени от него.

— Какво бихте казали за нашата книга „Първата българска държава“?

— Тази книга беше публикувана през 1930 г. Оттогава, особено в България, е извършена огромна изследователска работа, която е допринесла някои сведения, достигнали до нас по исторически и археологически път. Надавам се, че от тази моя книга има полза, и смятам, че ако трябва да се преоценява моята книга и особено биографичната ѝ, трябва да се редизаптират отново с цел да се съобразят с последните изследвания в тази област.

— Какво е вашето впечатление от изследванията, направени в областта на историята на българското изкуство, реставрацията и опазването на културните и историческите паметници през последните 30 години?

— Разбира се, аз съм особено заинтересуван от забележителните археологически открития в България от последните десетилетия. Възможността да видя Казанлък като гробница ми донесе една от най-големите естетически наслади в моя живот. Много голямо впечатление ми направи и начинът, по който се реставрират и консервират историческите паметници и фреските в манастирите в страната ви. Достъп ми стиско много полезно да се запозная с традиционния метод, използваван при консервирането на антична Сърдиха под модерна София. Много градове в света, построени както София, върху старинни градове, могат само да се учат от методите, които се използват в България.

— Какво бихте казали за предстоящото показване на изложбата

„Тракийски съкровища от Българска и Британска музеи“?

— Ние очакваме с нетърпение показването на тази изложба в Англия от месец декември т. г. Вярвам, че тя ще има сензационен успех, ще даде тласък и ще окуражи развитието на тракологията в Англия. Лично аз очаквам с нетърпение възможността да се срещна отново с български научни работници, които ще пристигнат в нашата страна във връзка с изложбата.

— Скоро България ще празнува 1300-годишнината от основаването на Първата българска държава. Бихте ли споделили с нас мислите ви за нейното историческо значение?

— Равната история на България има огромно значение, защото показва как въпреки смесения произход на българския народ е била създадена национална държава, самостоятелна държава, за да не загуби през периода на византийското господство и през още по-дългия период на османско робство. Смятам, че България има право да твърди, че е първата определена се в Европа нация в съвременния смисъл на думата. Ето защо аз съм уверен, че тържествата, които ще се проведат през 1981 г., дълбоко ще занит ресуват всеки, който е запознат с историята на България.

— Какви са вашите впечатления от съвременна България?

— За мен беше много интересно да посетя отново вашата страна след повече от 30 години и да видя как се е превърнала в модерна, индустриална страна, докато красотата и обаянието на природата ѝ са останали непроменени.

В най-новите си и значителни литературно-исторически критически и есеистични творби Ефрем Каранфилов навлиза в проблемите на националната душевност, на националната история и съдба. Изследвайки литературното дело и психологическите реакции на различни творчески индивидуалности, той прави своите оригинални и умни обобщения за българската психология, за българския характер, за универсални човешки системи. Не случайно на време то неговите есета като това за митурката направили толкова силно впечатление. Защото силата му е именно в психологическата характеристика, в портретния детайл, в интерпретацията на национални и общочовешки добродетели и пороци, в улавяне конкретните мащаби на отделната личност и мащабността на народността характер. Литературният критик и народопсихологът успели са да доловат и взаимно се обогатяват.

Успехът на първите две книги „България“ на Ефрем Каранфилов се дължи на дълбоко преживяване на героите от нашата история, на проникновеното осветляване проблематиката на миналото от позициите на съвременността. Своите наблюдения и обобщения за конкретносторическите промени в народността си мислене, в развитието на националната психология писателят продължава и в третата си книга „България“, която е органично свързана с останащите. Тя е тясно историко-психологическо, логическо и емоционално продължение. Личностите, които сега Ефрем Каранфилов разкрива в очерците си, се издигат в обществения и културния живот на страната през тридесетте години и са вътрешно свързани от особеностите на епохата.

В техните конкретни житейски съдби авторът търси отражение на идеите на времето, чрез зрелостта на историческите дела очертава мащабите на отделния подвиг. Във всеки портрет на писател, жигосилен или национален герой той открива измененията, които настъпват в националния характер през това бурно десетилетие, определя основните характерологични проблеми, обосновава от обективните обществени и морално-етични фактори в българския живот.

Психологическите анализ и обобщенията на историческия живот на автора са изградени върху богат документален материал — биографичен, културно-исторически, мемоарен, литературен, епистола-

рен... резултат се на дългогодишен тежък научноизследователски труд. Фактите са подредени с оглед развитието на героите и се обикновено при раждаването на творческия и жизнен подвиг в тревожната жестока епоха на фашизма. Поднесени са белетристично, увлекателно, емоционално. Навсякъде авторът търси най-същественото от характерологичния гледна точка, възкресява ония социално-политически фактори а конкретната историческа действителност, които оформят същността на национални черти.

Успоредно с развитието на голямите интересни личности: генерал Владимир Замков, Майстора, Илия Бешков, Кирил Цокев, Николай Лилев, Стоян Загоричков, Васил Демирески, Иван Хаджийски, авторът протрива духовната физиономия на своя народ. Колкото по-дълбоко навлиза в интимния свят на своите герои, толкова по-точно и широко пресъздава мощната същност на времето и националната духовна атмосфера. Как нисли в даден момент народът, какво знае, как възприема жестокият, насилствения откъсване на фашистките властници, как преживява подвиги, как умее да помни и тази героичната постъпка, как преживява настоящото и мисляе за бъдещето... върху тези основни проблеми на народното същностно Ефрем Каранфилов съсредоточава наблюденията си.

Конкретните си проучвания върху всяка една българска индивидуалност той умело насочва към главните моменти на народопсихологията. Затова във всеки негов очерк главен герой е българският народ, превъзпитан в своите изобретения и изобретения си добродетели, най-ценните си черти и духовните си стремления.

С единичната мисъл — България, авторът обяснява и осъжда подвига на българската майка („Мила Вилшор и неговата майка“), на българското дете („Раждане на подвиг“), на национален герой, който се жертвува за своя народ („Владимир Замков“, „Васил Демирески“) и на ония самоотвержени жреци на изкуството, които представяват своеобразна еманация на българската духовност („Николай Лилев“, „Владимир Димитров — Майстора“, „Стоян Загоричков“, „Илия Бешков“, „Кирил Цокев“...). Особено възвущава и съвременният ясен патос, с който Каранфилов разкрива величното на възрастните стоицизъм, духовното пречистване и възвисяване, силата на характера да се съзря и в най-безогледно карпирания време, и в най-жестока атмосфера — злободневна от саврието на куршумите и от

размисляването се бастуни на Баян Ганю“. Тук неговите разсъждения са най-оригинални. Най-усетителен е авторът в онези моменти, когато анализира висшите духовни стойности в живота на българската творческа интелектуалност от близо минало.

Ефрем Каранфилов рисува точно и изключително проникновено необикновена фигура на Николай Лилев, защото е разбрал едновременно и дълбоко вътрешната сила и дълбоко вътрешната слабост на характера, преживял е голямата му драма и е способен да открие в нея корени на Лилевият път, решителна му сила и гордост, съзнанието му за възпитаността на своята поезията, в стремежа му да си извоюва вътрешна свобода и независимост на духа. Ефрем Каранфилов е доловил типично българската представа за дълг и честност, за всеотдайност и добросъвестност в кристално чистата личност на поета, усетил е неговото величие в българския му стоицизъм, в безкрайната му отъчност, в пълното му раздвигане, в болезнената му сиромашност, в абсолютната му неспособност да се справи с практичната страна на живота, в упоритостта и силата му воля за системна работа... Авторът открива онова серафично, лирическо сияние на духовност в българския културен живот, оная невидима духовна струя, която направлява перото на големия творец и определя всекидневия му произв на героичен стоицизъм и пълна изолация от грубостите на буржоазния живот. „Лилев не оцелява чистите си лебедови криле в плаването на еснафското ежедневие, сред което е принуден да се влюбява. И съпява да запази лебедовата си песен чист и светъл...“

Същото дълбоко разбиране на духовните проблеми у големия творческа личност и изразил в една от най-сполучливите портрети на Ефрем Каранфилов — портрета на Владимир Димитров — Майстора, където белетристичната изобразителна пластика и поетическото въздиновение превръщат културно-историческия биографичен анализ в истински художествен летопис. В цялостта на личните и светлината на българите авторът открива благородството на човека и художника, привлекателната красота на неговия роден край — родолюбивостта, патриотичността, дълбоката вяра в българските дейания. Търси същността на българския характер в личността на

Майстора в неговите платна. Разказва ярко и емоционално фактите от живота на героите и неопределя ги тълкува и проследява на фона на националната съдба. „Синът на един овчар — Иван Лилев, и синът на един въздух — Владимир Димитров, три брата да възникнат по онова време най-добрите и същностни на националната ни културна гора и да разкрият поетическата красота в душевността на нашия народ“ — пише Каранфилов, обяснявайки всеотдайно историческата предопределеност на подобни явления в националния живот. С особено пиетет и съприживяване авторът разкрива титлата героичност на творца от рода на Лилев и Майстора като дълго, трайно тяхно състояние, моралната им сила да служат върво да изкуството и на своя народ, да се съзряват и духовно изпитват чрез контакта си с истинските представители на общочовешкия ценностен. Големият художник живее с миналото, със спомените си, с настоящето и бъдещето на България и съзнателно беге от шумните успехи, от конжуратурата на делята, от слабата и постомте (Майстора, Лилев, Стоян Загоричков...)

Най-важното впечатление странци в третата книга „България“ на Ефрем Каранфилов възниква подвигът на българския револуционер и нравствения подвиг на българския интелектуалец от миналото. В тях дълбоко емпио наивно и логически обосновава се доказателно националните добродетели, взаимноотносителността между поколенията, присъствеността на революционните идеи, възпитаността в българските характеристики, издигат се образи на истински български характери — мъжествени и нежни, бурноосни и стончески издръжлив, издигнаващи в своята духовна развитост и извисеност поезията и възвишения бласък. Авторът благоговее не само пред оная велика българска, която загина за една идея, но и пред нравствения подвиг на оная, която живее достойно, чисто, благородно в името на една идея, която успяват да се свържат като големи личности и творци да лежат на преходното признаване на времения успех. Той търси величната стойност в духовния облик на издиганата им, извисена дълбоко уважение към истинската човешка личност, към всеотдайния труд в името на народа, към оная благородни български черти, които най-силно се трибват да се културният и развит в нашата социалистически съвременност. В това се състои и най-важното качество на българските дейания. Търси същността на българския характер в личността на

ЕЛКА КОНСТАНТИНОВА

ПОЕТИЧНА АНТОЛОГИЯ ЗА МЪЛАЧИВИЯ ПОДВИГ НАРОДНА МЛАДЕЖ

Специфичната обществена роля на органите на Министерството на вътрешните работи и Държавна сигурност — да бъдат в постоянна бойна готовност, когато страната се е отдала на мирно социалистическо строителство — изисква вниманието на редица съвременни поети и писатели. Поетическото въздиновение обаче има по-дълбоки източници: ражда се от съзнанието за действителна хуманизъм, от отсъствието на парадокс при една безпримерна и безмислена величавост на подвига.

Пред съставителя на сборника стихове и поеми „Поетична антология за мълачивия подвиг“ поета Евтим Етимов е стояла трудна и сложна творческа задача. В книгата е трябвало съвсем определено да се очертае тематичната територия, но да се даде а простор в по-мащабното и поетическо тълкуване и осмисляне. И наистина вътрешното единство на антологията се дължи на произхода на споменатите композиционни принципи. Евтим Етимов организира така сборника, че към образа на „стража на мира и свободата“ пристъпва откъм по-мащабните му, обществено-граждански черти. На второ място се възвеща върху интимната същност на героя, въ-

Поетична антология за чвч човешкия подвиг, изд. „Народна младеж“, София, 1974 г.

ру неговите човешки възможности, представи за лично щастие, душевни трепети, т. е. възпява се човекът в боята. Предпочитана жанрова форма тук е краткото лирическо стихотворение, докато в първия композиционен кръг се налагат поетични творби с ярко изразен граждански патос. Трето звено в композицията се характеризира с по-голямото разгръщане на психологическата характеристика, обект на по-детайлно поетическо изображение са моменти от войската дейност. Формата в този композиционен кръг най-често е лиричната, а основният жанр — поемата. От тези три композиционни кръга художествено най-полюшенният е първият, най-пълно е и съответствие между действителните измерения на конкретния поет и представянето му в сборника. Павел Матея, Слав Хр. Караслава, Любомир Левчев пристрастват в антологията със стихотворения, които разкриват същността на черти от духовно-поситичния облик. Свое важно място в сборника има и стихотворението на Пеню Пенев „Нощ на граничата“ — един синтез между дълбоко личностни трепети и извисени граждански чувства. По-слабо впечатлението правят вторият и третият композиционен кръг поради неравнодушността на поетичните творби. Разбира се, в тук откриваме въздиновено изпълнени стихове, в които се постигат по-дълбоки и по-трайни идеално-емоционални анущения. Има обаче да се жалеа още при поетичното разгръщане на човека в боята: нерядко се търсят външна белези, за да се засилвателства хуманизъмът, душевната нежност на героя. Например много използван мотив сега е мо тибул за „гълъби“, превърнат в своеобразна тематична шапка.

Книгата стихове и поеми „Поетична антология за мълачивия подвиг“ въпреки някои недостатъци в подбора и композирането ѝ е хубав алог в съвременния ни културен живот. Тя напелва важни черти от духовния лик на един мащабен съвременен герой, „гарант“ на мирното съществуване и социалистическото строителство.

ПЕТЪР ТОДОРОВ

ДИМИТЪР ДИМОВ. Съчинения. Том IV. Древни, разкази, „Паметни“, Изд. „Народна младеж“, София, 1974 г. Цена 2,50 лв.

„ЕЛЕМЕНТИ“ НА ЕВКЛИД НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

През 1972-1974 г. издателята „Наука и изкуство“ люб любко в три тома прочутоото съчинение „Елементи“ на древногръцкия математик Евклид. Преводът в извършен от руски език: I том — В. Чуканов, II и III том — В. Петров. Редактирано е дело на акад. Б. Петканчич.

Това съчинение блажеки важен етап в развитието на математическото мислене на човека, то и показател за духовното израстване на човечеството.

Математиката в древен Египет и Вавилон е била вапиричка и описателна, в древногръцкия тя става стройна наука на теория. Стандарти за математическата строгост са въведени в „Елементи“ на Евклид.

„Елементи“ на Евклид представя пълно и систематично изложение на основите на геометрията, направено очача лото на III в. пр. н. е. от един от най-великите древногръцки математичи. Тази работа Евклид извършил с такова изкуство и с такава логическа строгост, че тя не само не мествала на времето си същите нива от подобен род, написани от други математици, но и оставала в течение на повече от две хилядолетия основен източник на геометрични знания за всеки културен народ.

Благодарение на издателята „Наука и изкуство“ бъл гарският читател разполага с един прецизен превод на това съчинение — ценен паметник в културната история на човечеството.

Ст. в. с. ЛЮБОМИР ДЕРЕЛНЕР ВАНАДАВА НА ИЗДАТЕЛСКИТЕ МАУКИ

Ефрем Каранфилов, „България“, книга III, изд. „Народна младеж“, 1975 г.

„ЕЛЕМЕНТИ“ НА ЕВКЛИД НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

През 1972-1974 г. издателята „Наука и изкуство“ люб любко в три тома прочутоото съчинение „Елементи“ на древногръцкия математик Евклид. Преводът в извършен от руски език: I том — В. Чуканов, II и III том — В. Петров. Редактирано е дело на акад. Б. Петканчич.

Това съчинение блажеки важен етап в развитието на математическото мислене на човека, то и показател за духовното израстване на човечеството.

Математиката в древен Египет и Вавилон е била вапиричка и описателна, в древногръцкия тя става стройна наука на теория. Стандарти за математическата строгост са въведени в „Елементи“ на Евклид.

„Елементи“ на Евклид представя пълно и систематично изложение на основите на геометрията, направено очача лото на III в. пр. н. е. от един от най-великите древногръцки математици. Тази работа Евклид извършил с такова изкуство и с такава логическа строгост, че тя не само не мествала на времето си същите нива от подобен род, написани от други математици, но и оставала в течение на повече от две хилядолетия основен източник на геометрични знания за всеки културен народ.

Благодарение на издателята „Наука и изкуство“ бъл гарският читател разполага с един прецизен превод на това съчинение — ценен паметник в културната история на човечеството.

Ст. в. с. ЛЮБОМИР ДЕРЕЛНЕР ВАНАДАВА НА ИЗДАТЕЛСКИТЕ МАУКИ

ЗАЩО ОТНОВО ПИШЕМ ЗА ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА?

меш да почувстваваш от спокойното отдалечаване. В онези време на отсъстване фокусът на обобщенето, но се усещаше едно неопределено, една припнатост, която кареше да не се бавиш много, прозвон се и едно друго чувство — документално свидетелство за събитията от тези епоха.

И най-добрият от тези книги, тези ните плевмени герои, неизменно изтига врага, продължават да живеят и днес.

Вторият период от развитието на този жанр е времето след войната и по-точно средата и краят на 50-те години. Какво забележително внесоха в литературата тези години? Има ли тук някакви съществено отличителни черти, които да привличат вниманието?

Колкото може би и странно да ни се стори, плащарите на литературата за войната през този период твърдо заема бившите войници, сержанти, лейтенанти и капитани. Това база непосредствени те участници в боята, в танковите атаки, във форсирането на речните, в сраженията за ваини висоти, гост хората, които познават горчивката от отстъплението и обръщането и яростта не естъплението през разорваната от снаряди земя.

Паметта на писателите от това поколение, техният натрупан, така да се каже, състен под впечатление подобно на света пружина

опит се реализира в редица книги, около които веднага се разгоряха спорове. И ето тогава в критиката се появява гръмките и възмущителни понятии на така наречените „окопна“ и „машабна“ правде — термини, които предизвиква и изчерпва тази продължителна дискусия.

Силата и свежестта на новите книги се състои в това, че без да отхвърлят най-добрият традициите на военната проза, показват в адреналиновата детайл войника, неговия образ, сражаващите се до смърт плащари, безименните воини, които представяваха обобщения на цялата окопна тежест на войната. Нарядко тези книги носеха зарада на суров драматизъм. Миждау тях ще кажеме „Судбата на човека“ от Шолохов и „Звезде“ на Казакевич. Тези произведения можеха понекога да бъдат определени като „оптимистични трагедии“. Тези книги бяха дълбоко открити и да е сполучливо илюстрацията, в тях димеше суровост и героична воинска правде.

Третият етап — 60-те и 70-те години, докато се казва, струва ми се, като синтез не частите от първия и втория етап, все още не е набрал пълна сила, все още не е напълно укрален, но все пак съвсем решително и започнал да

чилийски поет се изрази с класически стихове на една социално-революционна поезия, която, без да престава да бъде страстно чилийска и латиноамериканска по дух и проявление, отбавяна прелят гра ниците на своя континент. Тя достига и до нас — възбуда на, неувереност, създадена от един такъв нещастен човек, избрал най-истинската от всички музи: окая, която си оти на поета не само „братство с розата и синевата“, с възвисяната любов и безкрайната гора“, но преди всичко — със суровите човешки задачи“, както ви нарича Пабл Неруда.

Първата явствоща на това творчество у нас е преводната през 1937 г. „Ода за Гарсия Лорка“. Следва свърката избрани творби. Значителна се раждат“, издадена на български език в 1961 г.; и тринадесет години по-късно сам поетът в своя гост на България. През следващата година (1965) излязла на български и втора книга на Неруда — стихове на Неруда — „Можиче и пламта“.

жана опит се реализира в редица книги, около които веднага се разгоряха спорове. И ето тогава в критиката се появява гръмките и възмущителни понятии на така наречените „окопна“ и „машабна“ правде — термини, които предизвиква и изчерпва тази продължителна дискусия.

Силата и свежестта на новите книги се състои в това, че без да отхвърлят най-добрият традициите на военната проза, показват в адреналиновата детайл войника, неговия образ, сражаващите се до смърт плащари, безименните воини, които представяваха обобщения на цялата окопна тежест на войната. Нарядко тези книги носеха зарада на суров драматизъм. Миждау тях ще кажеме „Судбата на човека“ от Шолохов и „Звезде“ на Казакевич. Тези произведения можеха понекога да бъдат определени като „оптимистични трагедии“. Тези книги бяха дълбоко открити и да е сполучливо илюстрацията, в тях димеше суровост и героична воинска правде.

Третият етап — 60-те и 70-те години, докато се казва, струва ми се, като синтез не частите от първия и втория етап, все още не е набрал пълна сила, все още не е напълно укрален, но все пак съвсем решително и започнал да

И ето сега пред нас е стихосбирката „Океан“ — първо то издадена от серия „Народна култура“ пуса в своята библиотека „Панорама“ през 1975 г. Сега, когато народът на Чили пролява своята кръв и отново става корва като скала на Андите юмрук за бидеца победа и възмездие, поезията на Неруда отнема в нас още по-гореща, призивна и сплотяваща — тревожна каибана в буреност исторически ден.

С развъщаната предопор от А. Муратов, с проникновения превод на А. Муратов и А. Далчев, е включената като приложение реч на Пабл Неруда, произнесена в Стокхолм на 15 декември 1971 г. по случай връщането на Нобеловата награда. С разказва на епохата и с разказва Магда Урута за последните дни на чилийска чилийско — стихосбирката „Океан“ — далече надигнал характеристиките историческа, обогатяваща, емоционална. Издаването се превръща и е израз на преклонение пред паметта на

поета-борец за „Лова геостратегия и история“ на човечеството (стихотворението „Дук оставам“) и с нов, силен „Бук арски“ — нас на протест срещу варварската в родната на поета.

